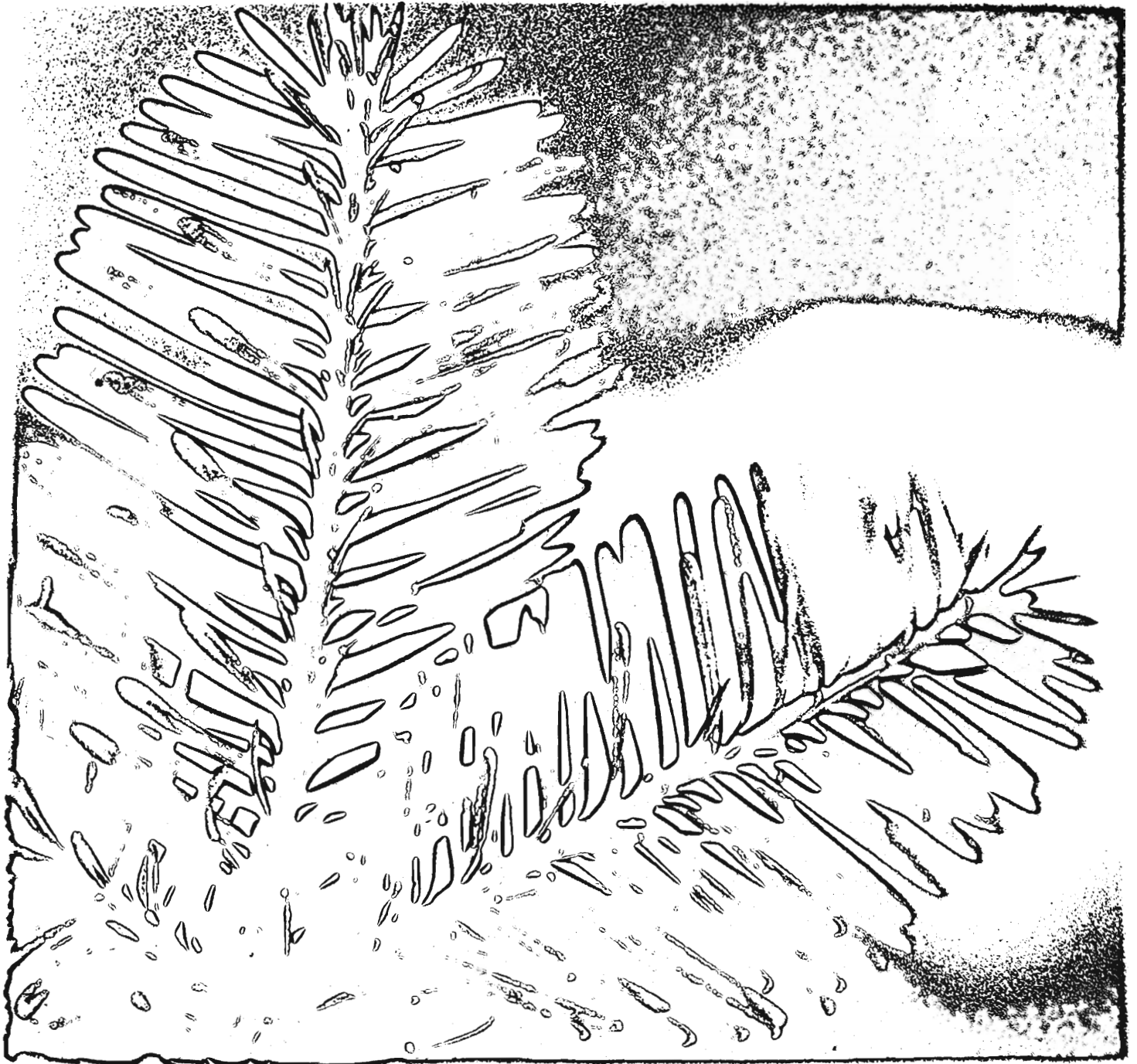

SKOVEN

Månedsskrift
udgivet af
Dansk Skovforening
December 1970

12

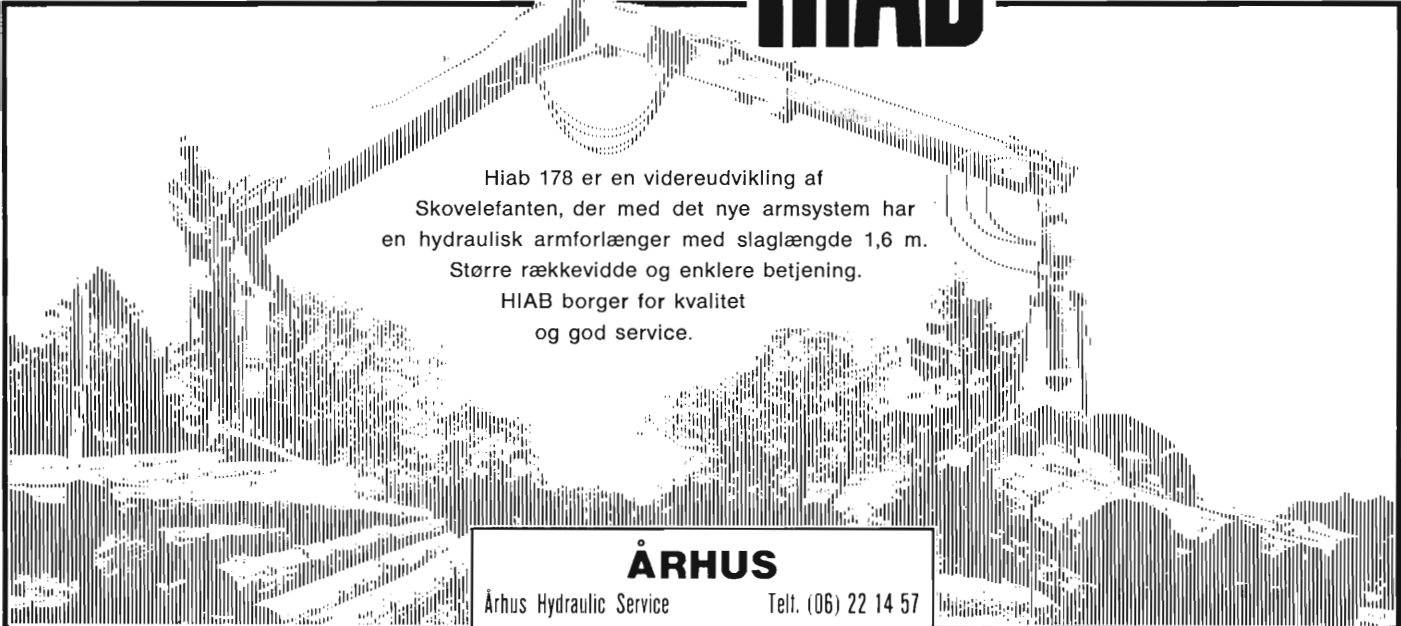

NOVOPAN TRÆINDUSTRI A/S

Pindstrup

Pindstrup . Telefon (06) 39 61 00 (9 linier)

Model 178...en ny **HIAB** skovkran

Hiab 178 er en videreudvikling af Skovelefanten, der med det nye armsystem har en hydraulisk armforlænger med slaglængde 1,6 m. Større rækkevidde og enklere betjening. HIAB borger for kvalitet og god service.

ÅRHUS

Århus Hydraulic Service Telf. (06) 22 14 57

PAARUP

Midtjysk Hydraulik Telf. (06) 86 52 22

ÅLBORG

Ålborg Hydraulic Telf. (08) 37 14 66

ESBJERG

Erling Christoffersen Telf. (05) 12 52 40

ODENSE

Knud Nyegaard Telf. (09) 12 10 69

VORDINGBORG

Vordingborg Hydraulic Telf. (03) 775-2248

KØBENHAVN

A/S Hiab Hydraulik, Herlev Telf. (01) 94 81 22

DET FYENSKE TRÆLASTKOMPAGNI A/S

ODENSE TELEFON (09) 12 22 22

**Alle arter
skovplanter**

i prima kvalitet

Forlang venligst tilbud!

Tilsluttet Herkomstkontrollen med skovfrø og planter.

Geisler-Nielsens Planteskole I/S

8723 Løsning . Telf. 05 - 65 12 11

**Paludans
Planteskole A/S**

Klarskov – 4760 Vordingborg
Telefon Klarskov 9 (03-782)

Skovplanter, Læ-, Hæk- og
Hegnplanter

Tilsluttet herkomstkontrollen
med skovfrø og -planter

DANSK STÅL INDUSTRI A/S AF 1933
GREJSDALEN PR. VEJLE

Skovhamre
Kiler for træ
Savambolte
Plantehakker
Barkspader
Økser

Kævler af
ASK,
BØG og
EG
købes

A/S Kolds Savværk

Grundlagt 1888

Kerteminde. Telefon (09) 32 15 15

Diana Skovtjære

salgskontor

v. skovrider Tage Hansen

Kn. Olsengade 12

4840 Nr. Alslev

tlf. (03) 83 44 96

**Skovtjære 123 S og 123 M
skader ikke planterne**

– kan derfor bruges nu

– uændrede priser for

tjærepræparater

10 % prisnedsættelse på

spangol.

BORK SCANDINAVIA

KØBENHAVN . OREHOVED . SILKEBORG

**-skær
igennem
med**

Jonsereds

Raket

- * Vibrationsdæmpet håndtag, som gør arbejdet lettere og endnu mere behageligt!
- * Behagelig lydsvag trods den fantastiske råstyrke!
- * 20 m/sek. — let og hurtigt at arbejde med, en fin balance og med helt nye måder at afgrene på!
- * Den gennemarbejdede konstruktion og de bedste materialer samt en stor erfaring ligger bag!

DANMARK OG NORDENS MEST SOLGTE MOTORSÅV

AUT. JONSEREDS FORHANDLERE:

AALBORG: Børge Pedersen, Jernbanegade 16, tlf. (08) 13 40 29. **TERNDRUP:** Søren G. Nielsen, Siem, tlf. (08) 11 55 11 nr. 193. **SKRÆ:** Viggo Graversen, tlf. (06) 88 04 13. **AVLUM:** Jørgen Rasmussen, tlf. (07) 47 23 55. **HAMMEL:** Jens Peter Rohde, tlf. (06) 96 10 69. **RYOMGÅRD:** Poul Bøjstrup, tlf. (06) 39 41 77. **ØLGOD:** Niels Kirk, tlf. (05) 24 41 28. **VEJLE:** ISEKI JYLLAND A/S, Sønderbrogade 24, tlf. (05) 82 58 88. **TØRNING pr. HAMMELEV:** Bent K. Petersen, tlf. (045) 7 72 56. **HØJBY, FYN:** Andreas Petersen, tlf. (09) 95 82 60. **NyKøbing S.J.:** Sv. E. Larsen, Isefjordsvej 4, tlf. (03) 41 10 86. **HILLERØD:** Jan Skovly Hansen, Løngangsgade 73, tlf. (03) 26 51 51. **SORØ:** Holger Møller, Frederiksberg, tlf. (03) 63 11 51. **FAXE:** Eigil Johansen, Torvegade 34, tlf. (03) 71 34 65. **FLINTINGE, TOREBY L:** Arnold Larsen, tlf. (03) 86 91 26. **BORNHOLM:** Sven Low, Bækken, Almindingen, tlf. (03974) 643.

— køb svensk kvalitet tra EFTA

Vallø Stifts Savværk

Oparbejdning af BØG

Råtræindkøb, tlf. (03) 66 74 13

Ræveskind

Vi afholder auktion over røde ræveskind samt andre vildtskind i december, januar, marts og april ● Sidste indlevering til decemberauktionen d. 2. december ● Der forventes stor efterspørgsel og gode priser i år ●

IFA-Pels

Ejby Industrivej 28
2600 Glostrup
Telefon (01) 96 48 22 ●

Bekendtgørelse om landets inddeling i skovtilsynskredse. No. af 11.9.70.

I medfør af § 21, stk. 2, i lov nr. 164 af 11. maj 1935 om skove fastsættes med virkning fra den 1. oktober 1970 landets inddeling i skovtilsynskredse som nedenfor anført:

Københavns og Roskilde amter. (Syvstjernen, 2890 Hareskov.)

Frederiksborg amt. (Arresødal, 3300 Frederiksværk.)

Vestsjællands amts nordlige del. (Mantzshøj, 4500 Nykøbing S.) (Område: Den tidligere under Holbæk amt hørende del af amtet)

Vestsjællands amts sydlige del. (4180 Sorø.) (Område: Den tidligere under Sorø amt hørende del af amtet)

Storstrøms amt. (Egehus, Tingsted, 4800 Nykøbing F.)

Bornholms amt. (Rømersdal, 3720 Åkirkeby.)

Fyns amt. (Høgsholtvej 22, 5572 Tommerup.)

Sønderjyllands amts 1. kreds. (Ulfsbus, 6100 Haderslev.) (Område: Den tidligere under Vejle amt hørende del af amtet samt det tidligere Haderslev amt)

Sønderjyllands amts 2. kreds. (Vesterlund, 6200 Åbenrå.) (Område: Den tidligere Aabenraa amtsrådkreds)

Sønderjyllands amts 3. kreds. (Egetofte, 6400 Sønderborg.) (Område: Den tidligere Sønderborg amtsrådkreds)

Sønderjyllands amts 4. kreds. (Lindetsskovgård, 6542 Arnum.) (Område: Den tidligere under Tønder amt hørende del af amtet)

Ribe amt. (Åholt, 6840 Oksbøl.)

Vejle amt. (Gøddinggård, 7183 Randbøl.)

Ringkøbing amt. (Ulborggård, 6990 Ulfborg.)

Århus amts nordlige del. (Fussingø, 8900 Randers.) (Område: Den tidligere under Randers amt hørende del af amtet samt Nørnbæk, Sønderbæk, Læsten, Øster-Bjerrgrav, Tånum, Hornbæk, Ålum, Øster-Velling, Helstrup, Grensten, Langå, Torup, Hovbjerg og Granslev sogne og den i amtet beliggende del af Vellev sogn)

Århus amts sydlige del. (Vejlbo, 8600 Silkeborg.) (Område: De tidligere under Århus og Skanderborg amter hørende dele af amtet, Samsø samt Kragelund, Funder, Balle, Sinding, Serup, Lemming, Sejling, Svosttrup og Gødvad sogne)

Viborg amts nordvestlige del. (Søholt, 7700 Thisted.) (Område: Den tidligere under Thisted amt hørende del af amtet)

Viborg amts sydøstlige del. (Stendalgård, 8620 Kjellerup.) (Område: De tidligere under Viborg og Ringkøbing amter hørende dele af amtet)

Nordjyllands amts nordlige del. (9990 Skagen.) (Område: De tidligere under Hjørring og Thisted amter hørende dele af amtet)

Nordjyllands amts sydlige del. (Mosskovgård, 9520 Skørping.) (Område: De tidligere under Aalborg, Viborg og Randers amter hørende dele af amtet) E. T.

SKOVEN

Månedsskrift udgivet af
DANSK SKOVFORENING.
Vester Voldgade 86.
1552 København V.,
Telf.: (01) 12 21 66 •
Postgirokonto: 1964.

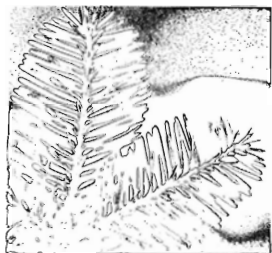
Ansvarshavende:
Redaktør Knud Meister
Bredgade 41
1260 København K.
Telf. (01) 11 95 11

Redaktionsudvalg:
Baron, dr. agro.
M. Schaffalitzky de Muckadell
(formand)
Professor N. K. Hermansen
Kgl. skovrider Vagn Johansen
Forstfuldmægtig
M. Elbæk-Jørgensen
Skovrider Aa. Marcus Pedersen

Annoncetegning:
Redaktør P. Hauberg.
Dansk Skovforening.

Abonnement:
Tegnes hos Dansk Skovforening.
Koster for 1970
kr. 45,- (incl. moms kr. 5-)
Medlemmer af Dansk Skovforening
og bestyrere af medlemsdistrikter modtager
SKOVEN og »Dansk Skovforenings Tidsskrift«
vederlagsfrit.

Forsiden:

Forsiden er en hilsen til læserne
med ønsket om en glædelig jul og et
godt nytår. Fotografik: John Reventlow.

Trykt af
Fr. G. Knudtzons Bogtrykkeri A/S
Toldbodgade 57
1253 København K.

DECEMBER 1970

Efterårsekskursion til Jugoslavien

Studier af fremmede driftsformer sætter
de hjemlige forhold i relief

Af amanuensis JENS DRAGSTED

Skovbrugsundervisningen har gennem de sidste 7-8 år opbygget et væsentligt aktiv i den kutyme at afholde efterårsekskursioner til udlandet. Dette medfører naturligvis, at ekskursionerne er længere end det tidligere var tilfældet, men der er næppe tvivl om, at denne mere udadvendte virksomhed er af væsentlig pædagogisk betydning ved at demonstrere de problemstillinger man arbejder med i skovbrug uden for landets grænser og ved at sætte de hjemlige forhold i relief.

Ekskursionen gik i år til Jugoslavien med et ophold i Østrig på nedturen. Den blev ledet af professor N. K. Henriksen med assistance af amanuensis K. Sanojca og artiklens forfatter, og der deltog 23 studerende samt amanuensis K. Dalgas fra skovbrugsafdelingen og professor H. Vedel, amanuensis Lise Rastad og dendrolog S. Ødum fra botanisk institut.

19. september startede man fra København. Rejsen gik med tog gennem Tyskland og Østrig til den lille østrigske by Mallnitz ca. 50 km syd for Salzburg. Her blev gjort to dages ophold for at give lejlighed til at bese bjergene omkring den dal, i hvilken byen ligger.

Mallnitz ligger i den østrigske forbundsstat Kärnten, som har et skovareal på 500.000 ha. 97 % af arealet er dækket med nåletræ, og den årlige hugst er 1,1 mill. m³. For hele Østrig er skovarealet 3,5 mill. ha og den årlige hugst er 8,5 mill. m³. I Kärnten er hovedparten af skovarealet fordelt på et stort antal private ejere. Skovlovgivningen, som varierer noget fra den ene forbundsstat til den anden, er ret streng i Kärnten. Således skal de private skovejere have godkendt ikke alene hugsten, men også salgsstedet samt tidspunkt og metode for udslæbning; også med hensyn til genkultivering føres der nøje kontrol.

Værn mod lavineskred

Når man er så nøjeregnende med alle disse ting er forklaringen, at skoven har en meget væsentlig funktion ved at skabe værn mod lavineskred, sten-skred og ukontrolleret afstrømning af vand. Af denne grund tages der også særlige forholdsregler i anvendelse i forbindelse med bebyggelser, jernbaner og større veje.

Hovedtræarterne er rødgran og lærk, som er naturlige arter i området. Disse arter er bestandsdannende op til ca. 1700 m. o. h., idet lærken udgør en stigende andel opefter. Trægrænsen findes ved ca. 2000 m. o. h., og her ser det ud til, at kun lærken kan klare sig. Grænsens beliggenhed er dog naturligvis afhængig af eksponeringen. *Alnus viridis* findes ofte som pionertræart, f. eks. på arealer hvor der har været lavineskred, og den bruges også til plantning på områder, hvor man ønsker at sikre mod laviner. I området 1800-2000 m og på fugtig bund kan man finde udstrakte krat af bjergfyr. Cembrafyr, som kun blev iagttaget nogle få gange, angives at kræve mere tør bund og høj luftfugtighed. Træarter som ædelgran, douglasgran og weymouthfyr har været forsøgt, men uden særlig godt resultat. Foryngelse foretages ved forsigtige indgreb. Renafdrift bruges kun i mindre grad og kun på små arealer. Lærk er mest villig til at selvforynge sig, og man bygger på lærkeopvæksten og efterplanter med rødgran.

Ekskursionen i bjergene blev gennemført ved brug af lokale tovbåner. Den ene dag blev selskabet med en sådan bane ført fra dalens ca. 1200 m. o. h. til 1900 m. o. h., hvor man havde glimrende mulighed for at overskue en række af de forhold, som er beskrevet før; der var derefter mulighed for til fods at fortsætte til ca. 2300 m. o. h. Den anden dag benyttede man

en bane som først førte til ca. 2000 m. o. h., hvor der blev gjort ophold. Derefter fortsatte man med banen til 2600 m. o. h. og videre til fods til godt 2700 m. o. h. Der blev således ud over de forskellige indtryk lejlighed til at iagttage den alpine flora, som udfolder sig i disse højder.

Efter Østrig gik rejsen videre med tog til Zagreb i Jugoslavien. Zagreb er hovedstad i provinsen Kroatien, og det var i denne, ekskursionen blev afviklet. Den var fra jugoslavisk side tilrettelagt af professor Dekanic og ing. Tomasevic fra forstfakultetet i Zagreb og blev i øvrigt ledsaget af ing. Bastjancic, der fungerede som engelsk tolk.

Fakultetets skov

Selskabet var i de første dage installeret på Opeke, som er en ejendom tilhørende forstfakultetet i Zagreb og liggende på Lipovljani skovdistrikt. På dette distrikt er 500 ha indlagt under fakultetet. Man benyttede en dag til at bese demonstrationsskoven. Skoven ligger på en flodslette ved floden Sava ca. 100 m. o. h. Jordbunden består af alluviale dannelser. Klimaet er kontinentalt, og det er karakteristisk, at der hver vinter over store dele af arealet indtræder oversvømmelser, således at der i uger eller måneder kan stå vand i 2 til 3 m højde.

Man så de to hovedtyper af naturlig skovvegetation: 1. På oversvømmede arealer bevoksninger af *Fraxinus austifolia* med stilkeg som vigtig følgeart. 2. På ikke oversvømmede arealer bevoksninger af stilkeg med stærk indblanding af avnbøg. Området er præget af et stort naturligt foryngelsespotential. Driften foregår derfor på den måde, at der gennem hugster foretages dels en regulering i træartssammensætningen (begunstigelse af egen) dels, når foryngelsestidspunktet nærmer sig, en passende forberedelse af foryngelsen. Foryngelsesprocessen varer ca. 7 år. Under ekskursionen så man en række prøveflader, bl. a. flader hvor der blev eksperimenteret med hugststyrke i unge bevoksninger. De stærkeste hugstindgreb til fordel for udvalgte individer syntes at stille sig særlig gunstigt.

Papuk-området, som blev besøgt dagen efter ekskursionen til Lipovljani, er et bjergområde, der rager op over

de flade sletter i Savadalen og når højder nær 1000 m. Der findes i dette område 7000 ha sammenhængende skov, hovedsagelig af bøg med indblandet avnbøg, men også vintereg og ædelgarn forekommer. Fakultetet har her 750 ha demonstrationsskov. Man beskæftigede sig fortrinsvis med bøgens naturlige foryngelse, som på grund af kalkrig jord, god vandbevægelse i jorden og gunstige vindforhold foregår meget let. Der arbejdes ved foryngelse med et bestemt skema, hvorefter man før forventede oldenår indleder med forberedeshugster for at stimulere frøsætningen og derefter, når en tilstrækkelig rigelig opvækst har vist sig, afvikler resten af den gamle masse i en bestemt takt over 15–25 år. Der arbejdes med foryngelser i ret store flader, oftest 30–50 ha. Udrensninger i foryngelserne foretages stort set først, når der kan hentes salgbare effekter. Der blev i området demonstreret en række prøveflader, hvor forsøg med forberedeshugst er igang, idet det undersøges, hvorledes foryngelsen påvirkes af den gamle bevoksnings masse, stamtal o.s.v.

Rejsen fortsatte herefter til Sisak, som ligger ved floden Cupa's urløb i Sava. Man var således tilbage på de alluviale aflejringer ved Sava floden, ca. 100 m. o. h. Man fik forevist en plantning af poppelkloner, der alle var krydsninger mellem europæisk sortpoppel og amerikanske sortpopler. Plantnin-

gen var frembragt ved, at 5 år gamle stiklinger var anbragt på 6×6 m. NPK-gødning var tilført i forbindelse med anlægget. Der kunne iagttages betydelig forskel fra klon til klon både med hensyn til væksterne og kvalitet. Den mest produktive klon havde på 8 år opnået en diameter på 34 cm, en højde på 25 m og en totalmasse på $293 \text{ m}^3/\text{ha}$. Ved 8-års alderen var den løbende tilvækst næsten $60 \text{ m}^3/\text{ha}$.

Rekreativt område

Samme dag som besøget i Sisak kørte selskabet til Sljeme, som er et skovområde i umiddelbar nærhed af Zagreb, der bl. a. tjener som rekreativt område for Zagrebs indbyggere. Det ligger i bjerge og strækker sig fra 150 til godt 1000 m. o. h. Man iagttog under opkørselen fra Zagreb, hvorledes vegetationen skifter med højden. Nederst findes vintereg og ægte kastanje (*Castanea sativa*). Fra ca. 300 m begynder bøgen at vise sig, og op efter er den iblandet en stigende andel af ædelgran. Denne sidste art var i øvrigt særlig interessant at iagttage, fordi dens glimrende sundhed selv op til høje aldre var slående. I ca. 800 m højde blev forevist foryngelse af blandingsbevoksninger af ædelgran og bøg. Denne foregår ved femelschlag, hvor man især bygger på opvækstgrupper af ædelgran.

Der blev forevist prøveflader med forsøgsplantninger af eur. lærk, rødgran

Byen Mallnitz omgivet af bjerge bevokset med rødgran og lærk.

Popler i Sisak. Træerne er 8 år fra plantning.

og *Pinus peuce*. Kun rødgran havde en tilfredsstillende form, men man regnede ikke med, at nogle af disse arter ville få betydning i området.

Fra Sljeme gik rejsen gennem Savadalens agerland til Karlovac og herfra videre mod Delnice. Fra Karlovac begynder man at bevæge sig i højden, idet man kører ind i »den høje karst« (De dinariske Alper). Karst udgøres overvejende af bjergarten dolomit, og ofte er overlaget meget tyndt, hvilket giver vanskelige dyrkningsbetingelser. I de lave områder minder man sig, højere oppe bøg med indblanding af ædelgran. I de højeste lag er ædelgranen dominerende; ofte er den iblandt rødgran og bøg.

Ved Zalesina, som ligger i nærheden af Delnice, blev demonstreret en prøveflade i en blandingsbevoksning af ædelgran, rødgran og bøg. Den samlede masse var over 700 m³/ha med ædelgran som den helt dominerende art. Bevoksningen blev drevet som gruppeplenterwald med hugstindgreb hver 10. år og et udbytte ved hver hugst på 120 m³ (årlig tilvækst 12 m³/ha). Den valgte driftsform har sin forklaring i, at det er vigtigt at sikre, at det tynde jordoverlag ikke forsvinder, hvorfor renafdrift må undgås.

Langs Adriaterhavet

Turen fra Zalesina gik over Rijeka og herfra sydpå langs Adriaterhavskysten.

Kort før Rijeka iagttog man et brat skifte i vegetationstype, idet man bevægede sig ind i den submediterrane zone med *Quercus pubescens* som den dominerende skovtræart. Ved turen langs kysten, hvor man befinder sig i den såkaldte »lave karst«, kunne man se, hvorledes misbrug ved græsning og lavskovsdrift har efterladt en kratagtig vegetation og stedvis ren stenørken.

I den lille by Jablanac skiftede man fra bus til færge og sejlede til øen Rab. Her så man ved en dags ekskursion til fods den egentlig mediterrane skovtype og flora. Den naturlige skovtype på øen har stenege (*Quercus ilex*) som hovedtræart. Imidlertid er den oprindelige skov stort set ødelagt af lavskovsdrift og græsning. For at genskabe skov har man indført arter som *Pinus halepensis*, *Pinus maritima*, *Pinus nigra* og *Cupressus sempervirens*. Ved en tur gennem den 90-årige park ved byen Rab så man, hvorledes især *Pinus halepensis* har klaret sig udmærket. Under den videre tur kom man gennem reservatet Dundo. I dette er den oprindelige skovtype søgt bevaret. Skovbilledet var domineret af stenege med en underskov af *Erica arborea* og *Juniperus oxycedrus*. I reservatet så man også maki fremkomst ved degradering af stenegekoven gennem lavskovsdrift.

Efter opholdet på Rab, som i øvrigt var ganske dejligt, fordi det foregik i det behagelige sensommerklima ved Adriaterhavet, vendte man tilbage til fastlandet og kørte via byen Senj over den høje karst. I kystområdet var skovtypen domineret i *Quercus pubescens*, *Pinus nigra* og indblandet *Ostrya carpinifolia* (»humlebøg«). I højkarsten var bøg dominerende, og da man nærmede sig målet Plitvice nationalpark, blev rødgran meget fremtrædende.

Plitvice nationalpark var en stor naturoplevelse. Inden for et område på 20.000 ha, hvoraf 14.000 ha er skov, findes 16 større og mindre søer forbundet med vandfald. Man kan bevæge sig til fods omkring søerne, og man går fra det ene naturpanorama til det andet. Parken er oprettet i 1949, og den har i dag et meget stort publikumbesøg. I forbindelse med parken er bygget nogle store moderne hoteller.

Inden for parkområdet beså man Corcova Uvala, i hvilket 70 ha henligger som »urskov«, d.v.s. skov, som får lov at være fuldstændig urørt, hvorved man får et objekt, i hvilken den naturlige udvikling kan iagttages. Et sådant område har stor videnskabelig værdi, idet en række emner f. eks. den naturlige foryngelsesbiologi kan studeres her.

Efter besøget i Plitvice nationalpark gik turen tilbage til Zagreb, hvorfra man med tog rejste til København med ankomst om aftenen den 30. september.

Det vil ses, at den ekskursion, som har været afholdt, har givet en rigdom af indtryk fra lande, hvis skovdrift er udformet på en anden måde end den hjemlige. Som professor Henriksen udtalte det ved besøget i Papuk-området, kan den danske driftsform betragtes som en plantningsindustri. Man planter, plejer bevoksningerne og høster dem når de er modne, på samme måde som i andre jordbrugerhverv. I de besøgte lande arbejder man på grundlag af en anden filosofi. Man udnytter de naturgivne muligheder, arbejder med de autoktone arter, og de økonomiske betragtninger, man anlægger, bliver herved ikke de samme som i Danmark.

Det er vigtigt at få demonstreret disse driftsformer som alternativer til den danske, og det er herunder vigtigt at se, hvordan de anvendte træarter udvikler sig i deres naturlige udbredelsesområde, for heri ligger et væsentligt grundlag for forståelsen af de demonstrerede driftsformer. De ting, som er set, er gyldige for store dele af Mellemeuropa, og det må derfor understreges, at kendskabet til disse skovbrugsforhold er af afgørende betydning også for forståelsen af den mellemeuropæiske forstlige litteratur. Det må nævnes til sidst, at den fremragende tilrettelæggelse af ekskursionen fra jugoslavisk side, og den store sagkundskab, som var til rådighed ved ekskursionens enkelte punkter, var afgørende for ekskursionens glimrende forløb.

Endelig skal det oplyses, at ekskursionens gennemførelse er muliggjort ved, at der ud over de sædvanlige midler er ydet økonomisk støtte fra Carlsen-Langes legatstiftelse og undervisningsministeriets udlandskontor.

FRA DANSK SKOVFORENING

Fra sidste *bestyrelsesmøde* kan refereres følgende:

Udvalg m. m.

Afdelingschef, skovrider B. Steenstrup blev udpeget til *næstformand* i foreningen.

Forretningsudvalget blev sammensat således:

Hofjægermester, dr. agro., baron M. Schaffalitzky de Muckadell (formand)
Hofjægermester I. Estrup

Skovrider B. Steenstrup

Redaktionsudvalget blev sammensat således:

Hofjægermester, dr. agro., baron M. Schaffalitzky de Muckadell (formand)
Professor N. K. Hermansen

Forstfuldmægtig M. Elbæk-Jørgensen
Statsskovrider Vagn Johansen

Skovrider Aa. Marcus Pedersen

Symposieudvalget blev sammensat således:

Professor N. K. Hermansen

Hofjægermester E. Mourier

Skovrider Aa. Marcus Pedersen

Skovrider Sven Bang

Økonomisk-statistisk udvalgs forretninger blev overdraget *forretningsudvalget*.

Studieudvalget blev ophævet.

Teknisk udvalg består uændret af:

Kammerherre Chr. Sehestedt Juul

Statsskovrider C. Bergsten

Skovrider O. Marstrand Jørgensen

Skovrider Sven Larsen

Professor P. Moltesen

Skovrider B. H. Petersen

Godsejer V. Bruun de Neergaard (formand)

Skovfoged Paul Christensen

Samarbejdsudvalget (»Brandudrykningsudvalget med Godsejerforeningen og Tolvmandsforeningerne. Dansk Skovforenings repræsentanter er:

Hofjægermester, dr. agro., baron M. Schaffalitzky de Muckadell

Godsejer G. Berner

Skovejer Hans Kiildsen

Kulturministeriets »Brandfundsudvalg«. Dansk Skovforenings repræsentanter:

Skovrider B. Steenstrup

Skovrider Aa. Marcus Pedersen

LEC-udvalget. Skovrider Chr. E.

Holck indvilgede i at indtræde i dette udvalg, der herefter består af:

Professor N. K. Hermansen

Skovrider E. Tolstrup

Skovrider T. Brüel

Skovrider Chr. E. Holck

samt tre repræsentanter fra LEC.

Handelskontorets aktivitet er fortsat kraftigere end ventet. Man havde forudset en nedgang, efter at stormfaldstræet er oparbejdet. Denne nedgang er ikke kommet.

Meget tyder på, at handelskontoret er ved at blive et »samlende midtpunkt«, det kan yde en betydelig indsats i forbindelse med koordination og prisdannelse.

Med det formål at gøre forholdene omkring handelskontoret klarere, vil årsregnskabet for 1970 og videre frem blive ændret.

Handelskontoret er indtil videre at betragte som en afdeling af Dansk Skovforening. Bestyrelsen og den daglige leder har ansvaret for handelskontorets drift.

Medlemskontakt – medlemsservice.

Bestyrelsen konstaterede, at mange medlemmer bruger foreningen for lidt. Bestyrelsen gav sin tilslutning til, at sekretariatet og afdelinger på rekvisition tilbyder service over et bredere spektrum end hidtil, hvor der er behov derfor. Denne indsats måtte dog ikke forflygtige indsatsen inden for foreningens traditionelle specialer.

Fællesmarkedet

Formanden og forstkandidat, lic. agro. F. Helles havde efter invitation fra Tolvmandsforeningerne besøgt Fællesmarkedets organisation i Bruxelles for at få information vedr. skovbrugets stilling.

Hugstprognose

Forstkandidat, vid. ass. V. Grenå Kristensen, Skovbrugsafdelingen (KVL) arbejder for tiden på en hugstprognose som led i et licentiatstudium. De første resultater ventes at foreligge før jul.

Nordisk Skovforenings danske sekretariat

er overdraget fra Skovforeningen til Direktoratet for Statsskovbruget. Formand og sekretær for N.U.s danske repræsentation er herefter:

Statsskovdirektør H. Frølund (formand)

Forstfuldmægtig M. Elbæk-Jørgensen (sekretær).

LITTERATUR

Bog om hjorte

Hjortevildt i alverdens lande – af N. E. Holten. Forlaget Spektrum. Uindb. kr. 58,00. Indb. kr. 72,00.

Det første værk på dansk omfattende alle hjortearter set fra et jagtligt synspunkt og skrevet af en jæger. Skulle alle arter behandles lige retfærdigt, ville det blive et bindstærkt værk.

Forfatteren henvender sig til den lidt mere erfarne jæger, idet han går ud fra, at læseren kender den almindelige vildtnomenklatur.

Forfatteren har specielt givet en udførlig beskrivelse af de i Norden forekommende hjortearter, medens de andre arter er behandlet lidt mere summarisk.

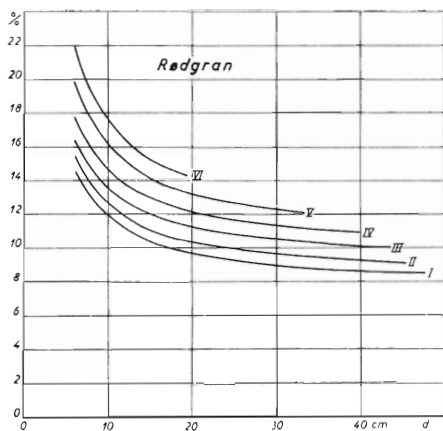
Råvildtet, der som bekendt er den mest udbredte art herhjemme, får ganske naturligt den største og mest omfattende beskrivelse. Man hæfter sig med glæde ved, at der bliver slået et slag for en bedre vildtpleje ved udlægning af vildtagre samt anden fodring. Dette er et område, der desværre forsømmes alt for meget herhjemme. Beskydning og bestandspleje gennemgås også ret grundigt, og måske mest i teorien, hvor der lægges op til læserens egen afgørelse, hvilken afskydningsform, man måtte mene, giver det bedste udbytte opsatsmæssigt.

For alle hjortearter er trofæbedømmelsen gennemgået.

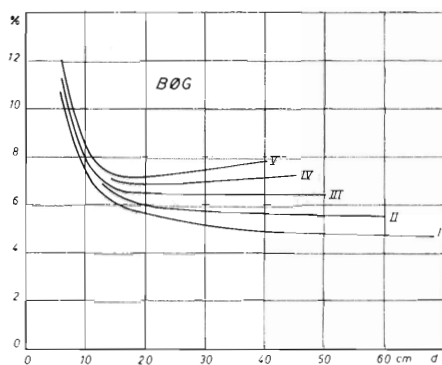
En let læselig bog, der burde stå på reolen hos alle, der beskæftiger sig med jagt på hjortearter, hvadenten det er de hjemlige eller de mere eksotiske arter. *S.E.J.*

Mod fuldendt trækonservering

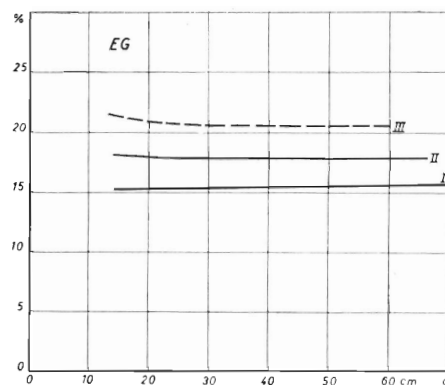
Fundet af vikingskibe i Roskilde Fjord satte en interessant forsøgsrække med trækonservering i gang. Konservator B. Brorson Christensen, Nationalmuseet har efter mange forsøg fundet frem til den konservering, der anvendes i øjeblikket. – Den går i korthed ud på, at man udskifter vandet og de bortrådnede dele – i første række cellulosen – i vragele med en slags voks, polyethylen glycol. Det foregår i et opvarmet vandbad, hvor polyethylen glycolen langsomt tilføres samtidig med, at vandet fordamper, så polyethylen glycol-koncentrationen stadiet øges i badet og dermed i det træk, der ønskes konserveret. *P.H.*

Rødgran. Barkprocent på stammemasse for hele træer eller for bevoksninger for bonitet I-VI som funktion af brysthøjdediameter målt med bark.

Bøg. Barkprocent for masse over 5 cm for hele træer eller for bevoksninger for bonitet I-V som funktion af brysthøjdediameter målt med bark.

Eg. Barkprocent på masse over 5 cm for hele træer eller for bevoksninger for bonitet I og II som funktion af brysthøjdediameter målt med bark. Bonitet III er vist med stiplede linie fordi dens forløb er delvis skønnet (jvf. figur 7).

Barkprocenter

Statens forstlige Forsøgsvæsen har i sin beretning nr. 251. Bd. XXXII side 267 bragt en undersøgelse af forstander E. Holmsgaard og forstkandidat Bent Jakobsen: Barktykkelse og barkprocenter for løv- og nåletræer. Undersøgelsen omfatter materiale fra 110 løvtræbevoksninger på 5 distrikter og 115 nåletræbevoksninger på 8 distrikter. Fra denne undersøgelse bringes resumeet samt figurer over barkprocenter for bøg, eg og rødgran efter D 1,3 og bonitet og de tilsvarende tabeller over barkprocenter i brysthøjde.

Resumé. Undersøgelens formål var at konstatere barktykkelse og barkprocenter hos danske skovtræarter. Til målingerne anvendtes en svensk barkmåler, hvis virkemåde betinger, at målingerne skal udføres uden for vækstsæsonen. Hovedvægten blev lagt på at konstatere sammenhæng mellem barktykkelse og dimension i brysthøjde. For de fleste træarter fandtes en simpel, retlinet sammenhæng. Enkelte arter med skorpebark havde dog et andet forløb. I bøg, eg og rødgran er der fundet en sammenhæng mellem bonitet og barktykkelse, således at bevoksninger af dårlig bonitet har tykkere bark end bevoksninger af god bonitet, samme diameter forudsat. Det er tilfældigt undersøgt, om der fandtes en aldersafhængighed udover, hvad der kommer til udtryk i boniteten, og der fandtes en ganske ringe afhængighed, som man for alle praktiske formål kan se bort fra. Hugststyrkens indflydelse på barktykkelsen blev undersøgt i bøg og rødgran. I bøg fandtes ingen og i rødgran kun en ganske svag afhængig-

hed. Barkprocenten på vedmasse er beregnet for bøg, eg og rødgran. Det er sket ved, at barkmassen er bestemt for et antal træer, hvorefter der af kvotienten (barkprocent på vedmasse divideret med barkprocent på brysthøjdediameter) har kunnet findes omsætningsfaktorer, så kurverne for barktykkelse i brysthøjde har kunnet om-

sættes til barkprocent på masse (fig. 14-16). For nogle af de undersøgte nåletræarter er der desuden i tabel 3 angivet barkmasseprocenter, dels ud fra egne skøn og dels efter tyske og svenske undersøgelser. Et skøn over barkmasseprocent på dele af træet (rummetereffekter, kævler o. l.) er vist i tabel 4 og 5. E. T.

Barkprocent på grundflade i brysthøjde - nåletræ.

Tabellen kan benyttes til skøn over barkmasseprocenter på stammedele og rummeter-effekter.

Diam. m. bark	Rødgran (<i>Picea abies</i>)						Ædelgran	Sitka	Douglas	Grandis	Skovfyr	Østr. fyr	Eur. lærk	Jap. lærk
	bonitet													
	I	II	III	IV	V	VI								
5 cm	15	15	15	19	19	23	15	15	15	-	26	-	-	23
10 -	12	12	12	14	15	15	12	12	15	8	21	34	-	19
15 -	9	11	11	12	13	14	10	12	15	8	19	30	-	18
20 -	9	10	11	11	12	12	9	11	15	8	18	27	-	16
25 -	9	9	10	11	12	12	9	10	15	9	18	26	21	16
30 -	9	9	10	11	11	-	9	10	16	8	18	25	21	16
35 -	8	9	10	10	11	-	8	10	16	8	18	24	21	15
40 -	8	8	9	10	-	-	8	10	17	8	17	24	21	15
45 -	8	8	9	10	-	-	8	10	17	8	17	-	21	-
50 -	8	8	9	-	-	-	8	9	18	8	17	-	-	-
55 -	8	8	-	-	-	-	8	9	19	-	-	-	-	-

Barkprocent på grundflade i brysthøjde - løvtræ.

Tabellen kan benyttes til skøn over barkmasseprocenter på stammedele og rummeter-effekter.

Diam. m. bark	Bøg (<i>Fagus sylvatica</i>)					Eg (<i>Quercus robur</i>)					Ask	Ær	Rødeg	Birk	Rødel
	bonitet					Grene	bonitet			Grene					
	I	II	III	IV	V		I	II	III						
5 cm	9	10	10	10	10	15	23	26	32	23	12	12	15	19	12
10 -	6	6	6	6	6	10	17	21	24	21	10	8	12	15	14
15 -	5	5	5	6	6	8	16	18	22	21	10	8	9	17	14
20 -	5	5	5	6	6	7	14	16	19	20	10	7	9	17	16
25 -	4	5	5	6	6	6	14	16	18	20	10	7	8	18	18
30 -	4	5	5	6	6	-	14	15	18	-	10	7	8	18	20
35 -	4	5	5	6	6	-	13	15	17	-	10	7	-	19	21
40 -	4	5	5	6	6	-	13	15	17	-	10	7	-	20	21
45 -	4	4	5	6	-	-	13	15	17	-	10	6	-	20	22
50 -	4	4	5	6	-	-	12	15	16	-	10	6	-	20	-
55 -	4	4	5	-	-	-	12	14	16	-	10	-	-	-	-
60 -	4	4	5	-	-	-	12	14	16	-	10	-	-	-	-
65 -	4	4	-	-	-	-	12	14	-	-	-	-	-	-	-
70 -	4	-	-	-	-	-	12	14	-	-	-	-	-	-	-

Sortering af savskåret nåletræ

I Træindustrien 1970 nr. 9 side 133 og nr. 10 side 143 har Ths. Thomassen fra Træafdelingen, Teknologisk Institut gennemgået sorteringsmetoderne for savskåret nåletræ.

I den første artikel omtales *Udseende-sorteringen*, således som den har bundfældet sig i de svenske »Sortering av sågat vike av furu och gran« samt i den såkaldte »Halmstadsbesavning«. Herhjemme har vi en dansk standard DS/R. 1030. »Sorteringsklasser for planker og brædder af fyrretræ« og de af Fællesrepræsentationen i april 1964 udarbejdede regler: »Norm for dansk tømmer«.

I den anden artikel gælder det den nyere form »Styrkesortering« for konstruktionsvirke jævnfør svensk Byggnorm 67 (1967) og »Instruktion för sortering och märkning av T-virke«. 1966.

Ths. Thomassen har opstillet en tabel over kvalitetskravene, som er opstillet på grundlag af D.S. 413 »Sorteringsregler for konstruktionstræ«.

Bilag 1, 1970.

E. T.

NOTER

Bøgesvelle imprægnering

I Træindustrien 1970 nr. 9 side 131 har E. Borsholt og S. Ryder fra Teknologisk Instituts træafdeling redegjort for forsøg med imprægnering af bøgesveller skåret

af vinterfældet, syrefældet og sommerfældet træ ved tre forskellige imprægneringsprocesser.

Forsøgsresultaterne indebærer muligheder for at fælde bøg til sveller hele året rundt ved anvendelse af årstidsafhængige hugstemetoder og imprægnering med stenkulstjæreolie ved den forbedrede Rüpung metode.

E. T.

Kontrakter for faste skovarbejdere

Skovbrugets arbejdsgiverforeninger har udarbejdet en ny udgave af kontrakten for faste skovarbejdere samt ladet optrykke kontrakten for faste land- og skovarbejdere.

Kontrakterne kan af arbejdsgiverforeningernes medlemmer rekvireres fra disses sekretariater.

E. T.

Kaminbrænde

I et super-marked i Tåstrup forhandler man birkekaminbrænde i plasticposer med påtrykt fremstillingssted samt betegnelsen »Svensk birkeved«.

Mængden er angivet på plasticposen som 0,6 hl, og prisen er kun 18,65 kr. pr. pose.

I Villabyernes Blad har det samme eller et tilsvarende svensk firma haft en løbende annonce med birke-kaminbrænde.

E. T.

Skovskolens kompendier

Nedenfor bringes en oversigt over de kompendier, skovskolen har udarbejdet og anvender ved undervisningen af skovteknikerelever. De fleste foreligger som dupliserede kompendier, og man må regne med, at den endelige form ikke er nået og måske heller ikke skal nås, fordi undervisningen stadig skal følge den hastige udvikling, der i dag sker på disse felter.

Blandt kompendierne er to nye, der derfor skal omtales nærmere.

Henning Madsen: Landbrugstraktoren som kraftmaskine, 84 sider kr. 17,00.

Dette kompendium afløser ved undervisningen Sonne Kofoed's: Forbrændingsmotorer og jordbrugstraktorer samt forskellige kompendier i faget kraftlære.

Kompendiet er bygget op på en for skovskolen ny måde, så den i højere grad end ellers, udover at være en lærebog, også kan bruges som opslagsbog, da den er sammensat af tydeligt adskilte afsnit og med fremhævede stikord.

Sorteringsregler for konstruktionstræ Firskåret nåletræ	Kvalitetsklasser		
Kvalitetskrav ved max. 20 % fugtindhold	T 400	T 300	T 200
Planker og brædder. Knast i smalside: ... max. tykkelsen gange max. mm	1/4 25	1/3 35	1/2 45
Planker og brædder. Knast i bredside: ... max. bredden gange max. mm	1/6 30	1/5 40	1/5+10 mm 50
Planker og brædder. Knastgrupper max.	Tilladt smalsideknast + tilladt bredsideknast		
Knast i heltømmer ... max. bredden gange max. mm	1/6 30	1/4 40	1/4+5 mm 45
Knast i heltømmer, knastgrupper max.	3 gange største tilladte knast		
Årringsbredde max. mm min. mm	3 0,5	4,5 0,5	— 0,5
Fiberhældning max.	1/14	1/10	1/7
Vankant max. bredde hhv. tykkelse gange	1/3	1/2	1/2
Bredsidekrumning, brædder max. tykkelse gange	1	1	1
Bredsidekrumning, planker max. tykkelse gange	1/4	1/3	1/2
Smalsidekrumning, planker og brædder max. mm	5	10	15
Krumning, heltømmer max. mm	5	10	15
Vindskævhed, brædder max.	2,0 mm pr. 25 mm bredde		
Vindskævhed, planker, heltømmer ... max.	1,0 mm pr. 25 mm bredde		
Radiære revner i planker og brædder max. tykkelse gange	1/4	1/5	1/2
Radiære revner i heltømmer max. tykkelse gange	1/2	1/2	1/2
Ringrevner	Ikke tilladt		
Reaktionsved	Ikke tilladt	Tilladt i mindre omfang	
Topbrud	Ikke tilladt	Tilladt inden for midterste halvdel af bredden	
Tværvæd og masret ved	Ikke tilladt		
Harpikslommer	Tilladt i begrænset mængde		
Overvoksning: længde: max. bredden gange	1	2	2
dybde: max. tykkelse gange	1/4	1/3	1/2
bredde: max. bredden gange	1/5	1/5	1/5
Blåsplint	Tilladt		
Råd, insektskade, indre brud, skør kærne	Ikke tilladt		

Ministeriets veje blev anerkendt

Ombudsmanden giver kulturministeriet medhold i definitionen af »skovveje«.

I juni måned d.å. henvendte Foreningen af Skov-landejendomsbesiddere i Danmark sig til Folketingets Ombudsmand for at klage over den fortolkning af udtrykket »veje« i den nye naturfredningslov som Ministeriet for kulturelle Anliggender havde givet (cirkulære nr. 245 af 22. november 1969 kap. VII). I dette anføres det, at begrebet veje omfatter enhver bane, der er udlagt til transport, men derimod ikke sådanne smalle passager som stier og dyreveksler.

I sit omhyggeligt udarbejdede oplæg til Ombudsmanden redegør foreningen først for de to former for færdselsbaner, der findes i skoven, nemlig veje og spor, idet man fremhæver vejenes permanente karakter i modsætning til sporene. Ligeledes tilbageviser foreningen påstanden om »at den passage, der kan bære en traktorkørsel, også kan tåle fodtrin«, idet man gør opmærksom på at en sådan sammenligning ikke er relevant, men at problemerne opstår ved de stærkt øgede muligheder for skovtyveri, krybskytter og anden vandalisme, som denne udvidelse af vejdefinition indebærer.

Fra Kulturministeriets side anfører man, at den forelagte definition på »veje« er blevet forelagt det folketingsudvalg som arbejder med loven, og at dette ikke havde nogen kommentarer til fortolkningen, hvilket måtte opfattes som en godkendelse.

På grundlag af de to parters indlæg udtaler Ombudsmanden følgende:

»Efter det af foreningen anførte må det lægges til grund, at der inden for skovbruget skelnes mellem de to former for færdselsbaner veje og spor, og at de to betegnelser i fagsproget har en temmelig fast betydning. På dette grundlag anser foreningen lovens udtryk »veje« for så klart og entydigt, at der ikke er behov for en nærmere fastlæggelse af betydningen ved fortolkning. Som følge heraf må foreningen opfatte cirkulærets bestemmelse som en udvidelse af de ved loven fastsatte indgreb i skovejerens rettigheder ud over det, der er hjemlet i loven.

Imidlertid kan det efter min opfattelse ikke antages, at udtrykket veje i naturfredningslovens § 55 er benyttet i den specielle skovtekniske betydning. Det forhold, at folketingsudvalget stillede spørgsmål til ministeren om afgrænsning af begrebet veje overfor stier, underbygger den opfattelse, at begrebet ikke kan anses for entydigt. Da der i skovene er flere typer af færdselsbaner, som af ikke-skovkyndige vil kunne betegnes som »veje«, bliver der herefter behov for nærmere at fastlægge ordets betydning. Ved besvarelsen af udvalgets spørgsmål har ministeren allerede under lovforslagets behandling i Folketinget haft lejlighed til at tage stilling til fortolkningsspørgsmålet. Ministerens udtalelse til udvalget er helt overensstemmende med den senere i cirkulæret anlagte fortolkning.

Jeg skal herefter udtale, at jeg ikke finder at kunne kritisere ministeriets opfattelse, hvorefter folketingsudvalget ved sin passivitet over for ministerens svar stiltiende har accepteret den anlagte fortolkning, således at ministeriet har haft fornøden lovhjemmel for de i cirkulæret fastsatte bestemmelser.

Det tilføjes, at den endelige afgørelse af fortolkningsspørgsmålet henhører under domstolene.

Stephan Hurwitz.

F. Gaard.

NOTER

80 år

Skovrider *Carl F. Jensen*, fhv. skovrider for Hedeselskabets 9. Plantagedistrikt, fylder 80 år den 13. januar 1971.

Udnævnelser

Skovrider *Chr. Blinkenberg* er pr. 1. september 1970 udnævnt til sekretariatsleder ved Fredningsplanudvalget for Sønderjyllands amt.

Forstkandidat *Aage Ramsing* er pr. 1. november 1970 udnævnt til sekretariatsleder ved Fredningsplanudvalget for Viborg amt.

Finlands træindustri

Udviklingen af den mere avancerede industri i Finland sker med voksende kraft. De sidste par års stabile prisudvikling har været et godt grundlag for udbygningen, der i den næste halve snes år formentlig vil bringe Finland op på højde med den industrielle udvikling i de øvrige nordiske lande.

Nye storindustrier med basis i skovprodukter skyder også op, meddeler »Ingeniør- og Bygningsvæsen«, 13.11.1970. Flere kunne sættes i gang, hvis ikke staten havde sat sig imod det. Man har foreløbig nægtet opførelse af tre virksomheder, fordi Finland, ligesom Sverige, er ved at have mangel på træ og derfor må importere, selv om 65 % af Finlands totalareal er dækket af skov. Først i de senere år er man for alvor begyndt at nyplante skov i større stil.

Verdens største og sandsynligvis den mest moderne spånpladefabrik, Pellos A/S, er i øjeblikket ved at blive opført i Østfinland. Virksomheden får en årsproduktion på 200–240.000 m³. Koncernen har i forvejen en anden fabrik med en årsproduktion på 75.000 m³. Den vil i løbet af et par år producere det dobbelte.

Også celluloseproduktionen er i stærk stigning i Finland. Nye fabrikker opføres og gamle moderniseres og udvides.

P.H.

Cirkulære

om lov om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje

Den 1. oktober d.å. trådte en ny lov i kraft om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje.

Som meddelt i Skoven nr. 5 d.å. p. 106, medførte en henvendelse fra Skovforeningen, at der til lovens Kap. 5 § 9 blev tilføjet en undtagelsesbestemmelse vedr. skovveje. Ovennævnte cirkulære, der uddyber og fortolker loven, er nu udkommet, og det kan konstateres, at cirkulærets pkt. 12, 4. afsnit gentager lovens undtagelsesbestemmelser vedr. skovveje. *O.F.*

Verdenshandelen med skovprodukter

Værdien af verdens-landbrugshandelen er i 1969 for første gang i 3 år steget, og stigningen er 4 % i forhold til 1968, hedder det i en foreløbig rapport, udsendt af Forenede Nationers fødevarer- og landbrugsorganisation, FAO.

Tallene blev offentliggjort i FAO's årsrapport sammen med udsigterne for 1969–70. Handelen er imidlertid kun steget for skovprodukter, mens den er faldet for landbrugs- og fiskeriprodukter. *P.H.*

SKOVREGNSKABER

Rådgivning • Anlæg
Føring • Årsafslutning
Driftsanalyser • Drifts-
kritik

DANSK
SKOVFORENING

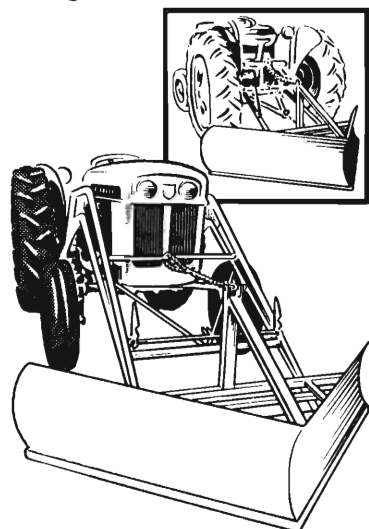
I/S Hage og Simony Skovadministration

Alt skovrider- og skovfogedarbejde
udføres. Tilbud gives.

OREMANDSGAARD
4735 Mern
Tlf. (03) 796 Enghave 128
(Kontor 9x)

-AF-SNEPLOV

til montering på frontlæsser:
Passer også til direkte bag-
montering i 3-punkt op-
hæng:

Pris kun kr. 795,00 + moms
Gem annoncen eller ring al-
lerede i dag og få nærmeste
bruger opgivet.

A. FLENSBORG

Herning Maskinfabrik A/S
7400 Herning . Tlf. (07) 12 63 00

Vurdering af produktionen af pyntegrønt

I henhold til Ligningsdirektoratets cir-
kulære af 26.6.1969 om vurdering af
skove og plantager ved 14. alminde-
lige vurdering ansættes pyntegrønt og
juletræarealer i henhold til side 2,
punkt 4: »Værdien for disse særlige
indtægtskilder kan anslås til 10–15
gange nettoindtægten under hensyn til
dennes sikkerhed m. m.«

Dette har vel i reglen betydet, at fak-
toren 10 er blevet anvendt, således at
»overskud« for pyntegrøntet på 48.000
kr. årligt (salg ÷ klipning og udkør-
sel) er blevet vurderet til 480.000 kr.
Dette såkaldte »overskud« for pynte-
grønt er imidlertid ikke et overskud,
men blot et dækningsbidrag I, idet
man ikke har belastet det for de lø-
bende produktionsudgifter for pynte-
grøntskulturer: anlæg, lugning, pleje,
gødskning, sprøjtning m. m., der er
ført på den samlede kulturkonto, eller
for andelen i generalomkostninger.
Man kan som eksempel tage regn-
skabstallene for løvtræsdistrikterne fra
1965–1966 før stormfaldene.

Kr. pr. ha	Ialt	Træ	Grønt
Salg 10,8 m ³ á 81 kr.	872	872	
Salg af grønt	48		48
Skovning, udkørsel	256	236	20
Dækningsbidrag I	664	636	28
Kultur	100	(80)	(20)
Dækningsbidrag II	564	556	8
Generalomkostninger	295	283	(12)
Kasseoverskud	269	273	÷4

Der er nu i parentes angivet fordelin-
gen af kulturudgiften, her 20 % til
pyntegrøntsarealer, hvilket vist må
være meget lavt. Hertil kommer så
andelen i generalomkostninger, der
kan beregnes på forskellig måde, men
her som generalomkostningerne i pro-
cent af dækningsbidrag I, cirka 45 %.
Resultatet heraf bliver, at ejendoms-
værdien for pyntegrøntsproduktionen
ikke burde ansættes, medens man ved
»kun« at have oplyst dækningsbidrag I
på 28 kr. pr. ha havde fået ansat en
værdi på 280 kr. pr. ha (eller for en
skovejendom på 1000 ha ialt 280.000
kr.).

Den tilsvarende beregning for nåle-
træsdistrikterne viser:

Kr. pr. ha	Ialt	Træ	Grønt
Salg af træ			
10,0 m ³ á 85,4 kr.	854	854	
Salg af grønt	63		63
Skovning, udkørsel	244	225	19
Dækningsbidrag I	673	629	44
Kultur	108	(86)	(22)
Dækningsbidrag II	565	(543)	(22)
Generalomkostninger	226	(211)	(15)
Kasseoverskud	339	(332)	(7)

Der er her regnet med 20 % af kultur-
udgiften til pyntegrønt og med, at ge-
neralomkostningerne udgør ca 34. %
af dækningsbidrag I.

Kasseoverskuddet bliver altså for pyn-
tegrønt, efter at være belastet med
andel i kulturudgifterne og general-
omkostningerne, 7 kr. pr. ha, og altså
en vurdering på 70 kr. pr. ha, medens
man uden disse fradrag med overskud-
det på 44 kr. pr. ha var kommet til
en værdi på 440 kr. pr. ha.

Dette giver for et distrikt på 1000 ha
en forskel på 370.000 kr.

De her viste eksempler bør for den
enkelte skovejendom reguleres efter de
faktiske forhold, såvel for andelen i
kulturudgiften som for andelen i ge-
neralomkostningerne.

Man kan nøjes med en fordeling af
kulturudgifterne til skovkulturer og
pyntegrøntskulturer, men til en mere
indgående analyse skal foreslås føl-
gende kontoopdeling:

Træartsgrupper	Ialt	Skov- kulturer		Pynte- grønt
		Løv- træ	Nåle- træ	
Underkonti				
a) Rydning af plads				
b) Nykultur				
c) Kulturhegn				
d) Efterbedring				
e) Kulturpleje				
f) Udrensning				
g) Bevoks- ningspleje				
Sum				

Juletræer til U.S.A.

USA er det nyeste marked for danske
juletræer. Feldborg skovdistrikt ved
Holstebro sender om kort tid den før-
ste sending juletræer til USA, men det
skal i år nærmest betragtes som en
prøvesending. Skovrider J. E. Hand-
berg oplyser, at der umiddelbart efter
nytår skrives kontrakt om en egentlig
eksport til USA. Der har været for kort
tid til at træffe de nødvendige forbe-
redelser i år.

Afgørelser fra Landsskatteretten

Erhvervsmæssigt skovbrug?

En advokat, der drev et landbrugsareal på 14 td. ld., i 1964 anvendtes halvdel til kornavl, tilplantede allerede i 1964 den anden halvdel med rødæl, som forkultur for en senere tilplantning med nordmannsgran.

Arealet gav for 1968 et underskud på 2193 kr. bortset fra udgiften til beplantningen, og havde fratrukket dette underskud ved sin indkomstoppgørelse for 1969/70.

De stedlige ligningsmyndigheder ville ikke godkende dette underskud på 2193 kr., men kun fradraget for skatter og afgifter på 560, da man ikke anså driften af arealet blev foretaget med det formål at frembringe et overskud.

Klageren fik medhold under hensyntagen til, at man påregtede i løbet af få år at opnå betydelige indtægter ved salg af pyntegrønt. (LRS.272.1969/70.)

Erhvervsmæssig skovdrift?

En skovfogedaspirant blev senere lærer og købte i 1968 en skovparcel på ca. 2 ha. Der havde i 1968 ikke været nogen indtægter af skoven men afholdt udgifter på 1.146 kr., hvoraf 362 kr. for tilkultivering af et areal på 600 m², der lå afdrejet ved købet.

De stedlige ligningsmyndigheder ville ikke anerkende de afholdte udgifter som et fradragsberettiget underskud ved skovdrift. Klageren fik dog medhold fra Landsskatteretten, idet dog de 362 kr., der vedrørte tilplantning af et ved købet ubevokset areal, ikke blev anerkendt. (LRS.582.1969/70.)

Ringbøger

Til de af Dansk Skovforenings regnskabskemaer i A4-format, der benyttes i ringbøger, har hulningen hidtil været indrettet på mekanismer med 9 ringe, og da disse mekanismer ikke mere var lagervare, gik man over til mekanismer med 4 ringe, idet ringbogsbladene som hidtil er forsynet med såvel huller til 9-rings mekanismer som med perforeringstryk til 4 og 2 ringe. Da der nu skulle fremstilles et nyt lager af ringbøgerne med 4 ringe, valgte man såvel at fremstille dem i den hidtidige solide kvalitet i sort pluviosin med forstærket papindlæg og en forside, der kan slås helt tilbage under bagsiden under arbejdet i skoven (pris 35 kr. + moms) som en billigere med en simplere meka-

nisme og med fiberpapryg foruden en sædvanlig lagervare med svejset plasticryg (pris 12 kr. + moms). Den sidste med plasticryg kan ikke bruges i skoven om vinteren, da plasticen knækker i frostvejr.

E. T.

Frigørelsesafgift for skov

En virksomhed spurgte, om en ejendom tilhørende virksomheden ikke bliver pålagt frigørelsesafgift i tilfælde af, at den blev inddraget under et godkendt sommerhusområde. Ejendommen ligger for tiden i landzone og er beplantet med skov.

Skattedepartementet svarede, at der ikke svares frigørelsesafgift i tilfælde af ejendommens inddragelse under et sommerhusområde. (2833/70.)

Transittransport af russisk savskåret træ

Nogle af de havne, der er beliggende i Sydsjælland og på Lolland-Falster kommer til at opleve en stor udlastning af russisk træ. Det drejer sig om havnene i Vordingborg, Næstved, Nykøbing-Falster, Bandholm og Nakskov.

Et dansk speditjonsfirma har afsluttet en kontrakt med det østtyske »Deutschfracht«, Rostock, om videretransport af russisk træ fra disse havne. Transporten sker fra havnene med bane, hvorfor bl. a. veteranbanen fra Bandholm til Maribo må have et ekstra eftersyn, til færgen Gedser-Warremünde. Bestemmelsessted Midtjylland. Kontrakten svarer efter britiske oplysninger til ca. 40 millioner kr. (Holz-Zentralblatt 1970 nr. 110) og har en løbetid på 5 år.

Det savskårne russiske træ udskibes fra Hvidehavs-havnene Archangelsk, Onega m. fl.

Man har valgt denne transportmetode, fordi de russiske og tyske baner ikke har samme sporvidde, samt fordi havnene i Midtjylland er overbelastede. Kontrakten vil være til fordel for alle: Sovjetunionen får mulighed for en større og mere regelmæssig udførsel,

Danmark kan få udnyttet sine havne og jernbanestrækninger til Gedser bedre end hidtil, og den træbearbejdende industri i midten af Østtyskland opnår en bedre råvaretilførsel. E. T.

Svelle- og spånpladetræmarkede i Tyskland

I Allgemeine Forst Zeitschrift 1970/37 bringes en markedsberetning, hvorfra skal citeres følgende.

Markedet for de mindre dimensioner viser stadig en livlig efterspørgsel. Skovejerne gør sig anstrengelser for at tilbyde så store mængder som muligt til de gode priser. Man mobiliserer derfor sine hugstreserver fra manglende gennemhugninger og foryngelse af tarvelige bevoksninger. Til trods herfor er forsyningerne til cellulose- og spånpladeindustrien ikke sikret, fordi spånpladeindustrien stadig udvider sin kapacitet, og fordi importen af spånpladetræ fra Skandinavien virker stadig mindre tillokkende på grund af de der stigiende priser.

Svelletræmarkedet er kommet i stærk bevægelse, fordi Die Deutsche Bundesbahn til trods for de højere priser ikke har kunnet skaffe dækning. Køberne af svellekævler har lidt stærkt under konkurrencen fra spånplade- og palleindustrien. Man henviser her også til den efter kvalitetskravene lidet tillokkende pris på bøgesvellerne. For at sikre forsyningerne vil Bundesbahn være imødekommende med hensyn til prisudviklingen. For 1971 har Bundesbahn et behov for 2 millioner bøgesveller (= 500.000 m³). I Vesttyskland betaltes i juli følgende priser. Sydtykland 42–47 DM pr. m³ ved fast vej og i Nord- og Mellemtyskland 35–40 DM i skoven.

I juli var priserne for bøgecellulose-træ 26–32 DM pr. rm og for gran-cellulose-træ 37–49 DM pr. rm (de højeste priser for afbarket træ).

Fredningsplanudvalget

Forstkandidat *Aage Ramsing* er med virkning fra den 1. november 1970 udnævnt til sekretariatsleder ved fredningsplanudvalget for Viborg amt.

Vi er købere til

Asketræ

i kævler samt snitgavn, ret og rundt, frit for knaster og overgrøninger, ikke under 16 cm. Top og i længder 800-900-1200 og 1400 m/m. Betaling kontant.

Trævarefabrikken »Skovhastруп«
Hvalsø – Telf. Hvalsø 33

Siden 1896

Hjortsøs Planteskole

Svebølle Telf. Viskinge 20* & 40

Skov-, læ- og hækplanter. Forlang prisliste. Planteskolen er tilsluttet Herkomstkontrollen med skovfrø og -planter.

Forstplanteskolen, Verninge

Planteskolen er tilsluttet »Herkomstkontrollen med Skovfrø og -planter«

Alle Slags Skovplanter tilbydes i prima kvalitet

Forlang prisliste

Indehaver: Ole van Tol

Tlf. (09) 75 12 88

John Rolskov's Planteskole

Sdr. Vissing pr. 8740 Brædstrup

Telf. (05) 75 40 53

Vi anbefaler os med alle arter skovplanter i gode provenienser.

Skovplantekulturerne står under Herkomstkontrollen med Skovfrø- og planter.

Hellestrup Planteskole

4180 Sorø

Tlf. Fulby 133 (03 608)

Specialplanteskole for
Hybridasp.

Danplanex

PLANTESKOLER A/S

RØDEKRO TELEFON 62933* DANMARK

Skovplanter

i bedste provenienser

prima kvaliteter

et righoldigt sortiment

store og små partier.

Skovfrøet leveres af Statsskovenes Planteavlstation. Planteskolerne og salgskontoret er tilsluttet Herkomstkontrollen med skovfrø og -planter. Vi giver Dem gerne et tilbud på Deres forbrug skriftligt eller ved besøg.

Støt

Skovens

annoncører

Hyllinge Savværk 4/5

(03) 744 Hyllinge 64*

E. Graven's Planteskole

Hansted, Egebjerg, 8700 Horsens.

Tlf. Hansted 46 (05-636911).

Skov-, Læ- og Hækplanter samt
Planter til Vildtremiser

Planteskolen er tilsluttet Herkomstkontrollen
med Skovfrø og -planter

T. Brüel: Nogle træarters ydeevne på Frijsenborg

Det har vist sig, at der er stor interesse for at erhverve sig skovrider Brüel's ovennævnte afhandling, som har stået i Dansk Skovforenings Tds. 1969, hft. 2 og 1970, hft. 2.

Vi har endnu et restoplæg tilbage af disse hefter, og disse er til salg for kr. 10.- + MOMS pr. hefte (kr. 20.- + MOMS for begge hefter). Henvendelse bedes rettet til: Dansk Skovforenings sekretariat. Vester Voldgade 86. III. 1552 København V. Giro 1964.

Dansk

Skovkontor

Skovbrugskemikalier

Skovbrugsredskaber

Skovhegn

Postbox 1, 4700 Næstved.

Tlf. (03) 760 Nyland 110

Ny
bonus
hvert
år

alene i 1970
86 millioner kr.
til bonus

- herunder i pensionistillæg

34%

af den med bonus
opskrevne pension

*vi har
det hele*

PENSIONSFORSIKRINGER
RENTEFORSIKRINGER
ANNUITETFORSIKRINGER
KAPITALFORSIKRINGER
LIVSFORSIKRINGER
INDEKSFORSIKRINGER
GRUPPELIVSFORSIKRINGER

HAMMERENSGADE 6
1267 KØBENHAVN K
TELEFON (01) 14 20 10

Pensions forsikringsanstalten a/s

oprettet 1917

ledet af danske erhvervs- og funktionærorganisationer

Afdelinger i:

Nordjylland:

Vesterbro 17, Aalborg
Tlf. (08) 13 34 90

Syd- og Vestjylland:

Helligkorsgade 14, Kolding
Tlf. (05) 52 29 45

Øst- og Midtjylland:

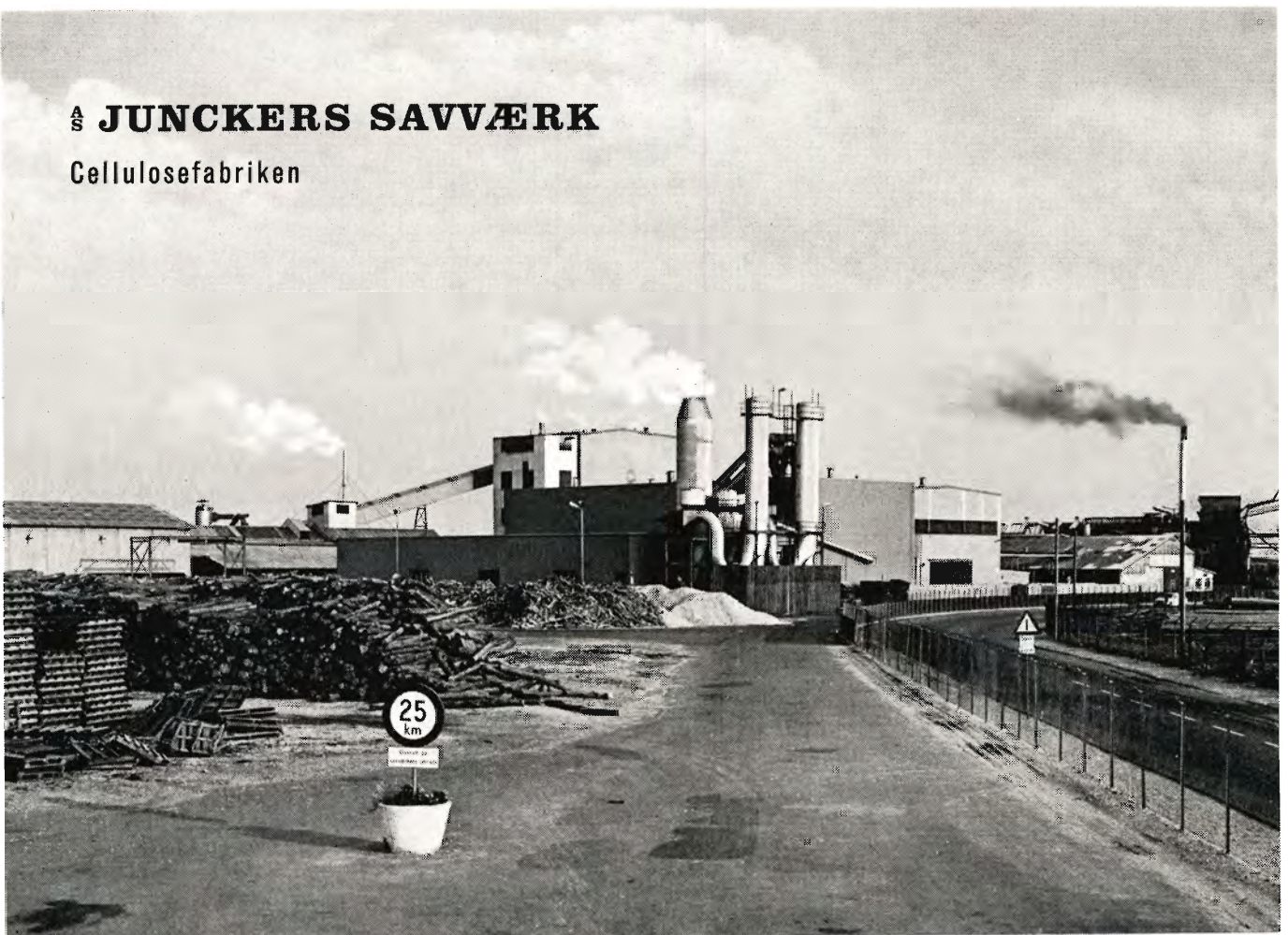
Store Torv 3, Århus C
Tlf. (06) 13 17 11

Fyens Stift:

Kongensgade 27, Odense
Tlf. (09) 11 09 80

A JUNCKERS SAVVÆRK

Cellulosefabriken

HOMELITE

Importør:
Aarhus Motor
Compagni A/S
 Sølystgården
 Egaa
 Tlf. (06) 22 08 33

simpelthen saven - klar til at bide i selv det hårdeste træ

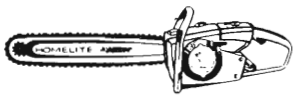
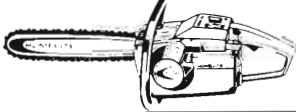
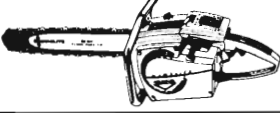

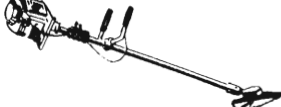
Der er bid i HOMELITE – verdens mest købte kædesav, fordi den er verdens bedste... og billigste.

Med HOMELITE er det en let sag at klare hårdt træ og tungt arbejde. Den ligger godt i hånden og er let at håndtere i alle arbejdsstillinger – det betyder også, at HOMELITE går helt og effektivt i bund.

I HOMELITE-70 programmet finder De også den sensationelle XL-MINI nyhed, der gennem 3 års intenst forsøgsarbejde er blevet udviklet til en endnu mere kompakt og endnu lettere sav, der ligefrem udstråler fortættet kraft.

HOMELITE – bid og effekt... og mindre vægt!

Alle priser er incl. moms.

	HOMELITE XL-12 kr. 1275.-
	HOMELITE XL-12 Super automatic kr. 1645.-
	HOMELITE XL-mini kr. 1895.-
	HOMELITE 122-E kr. 1930.-
	HOMELITE 913-E kr. 2260.-
	HOMELITE 2000-E kr. 2985.-
	HOMELITE Busk-rydder kr. 1744.-

FORHANDLERE JYLLAND: Arden Shell Service v/Th. Andersen, tlf. (08) 56 10 64 – BJERRINGBRO: Nielsen & Petersen, Instrumentsliberiet, tlf. (06) 68 12 83 – BRABRAND: A. Due Andersen, Engdalsvej 97, tlf. (06) 26 08 27 – FARRE: Holger Knudsen, Skolegade, tlf. (05) 73 31 38 – FREDERIKSHAVN: P. Conradsen, Tordenskjoldsgade 17, tlf. (08) 42 09 00 – FRØSTRUP: Chr. P. Larsen, tlf. (0791) 97, – HOBRO: DIFA-Isenkram, Hobro Værktøjsmagasin, tlf. (08) 52 05 66 – HORSSENS: Lago Nørregård Isenkram, Smedegade 24, tlf. (05) 62 53 62 – KOLDING: Nørre Bjært, Ingvar Madsen, tlf. (05) 56 51 66 – RANDERS: Vorbecks Tømmerhandel A/S, Sdr. Boulevard, tlf. (06) 42 05 55 – RY: Jens Sørensen, Skanderborgvej 18, tlf. (06) 89 15 82 – SILKEBORG: Otto Klercke, Lillehøjvej 34, tlf. (06) 82 54 44 – SKØRPING: Fræer, J. E. Møller, (08) 39 60 36 – SKANDERBORG: Arnolds Motorservice, Vestergade 16, tlf. (06) 52 07 70 – SØNDERBORG: Aksel Thomsen, Sundsmarksvej 52, (044) 2 22 71 – VEJLE: Vejle Værktøjsmagasin, Ibæk Strandvej, Tlf. (05) 82 47 11 – Vejle HD-Service, Horsensvej 2, tlf. (05) 82 66 25 – VINDERUP: Sevel Autoværksted v/Hylleberg & Nielsen, Sevel, tlf. (07) 44 80 20 – AABENRAA: Andreas Petersen, Store Torv 2, tlf. (046) 2 32 21 – AALBORG: V. Sørensen, Jyllandsgade 26, tlf. (08) 13 55 77 – ÅLESTRUP: Sv. E. Sørensen, Østerballe, tlf. (08) 64 15 20 – ÅRHUS: Århus Mørtel-Compagni A/S, Europaplads 2, tlf. (06) 12 20 11 – SAMSØ: Tranebjerg A/S Torebo Pillemark, tlf. (0651) 654 – FYN: ODENSE: fa. Kaj Petersen, Sct. Jørgensgade 12, tlf. (09) 12 79 72 – I. M. Nielsen, Rødegårdsvej 199, tlf. (09) 12 04 39 – RINGE, N. E. Ringsted, Sølling Mølle, tlf. (09) 98 14 38 – SVENDBORG: Hans Knudsen, Østre Havnevej, tlf. (09) 21 34 43 – SJÆLLAND: GLOSTRUP: Pil-Boats, Hovedgaden 36, tlf. (01) 96 14 24 – GREVE STRAND: Thyge Petersen, Mosede Strandvej 4, tlf. (01) 90 12 03 – HELSINGE: John Rasmussen, Østergade 2-4, tlf. (03-295) 171 – HILLERØD: Fa. May & Larsen, Sdr. Banevej 27, tlf. (03) 26 48 11 – HOLBÆK: Viberg Landbrugsmaskiner, Faugård, tlf. (03) 43 30 82 – HVIDOVRE: Børge Palby, Gl. Køgevej 486, tlf. (01) 78 00 85 – ISHØJ: Kronebyg, Industrivangen, tlf. (01) 73 12 53 – KØBENHAVN: P. Størup, Åboulevarden 55, tlf. (01) 35 84 10 – SORØ: V. S. Eliassen, Holbækvej 4, tlf. (03) 63 22 40 – TÅSTRUP: Taastrup Ny Tømmerhandel, Roskildevej 44, (01) 99 04 72 – VORDINGBORG: Laurits Lund & Søn, Chr. Winthersvej 2, tlf. (03) 77 11 33.